1. **Beschouwing fractievoorzitter VVD Lingewaard – Begroting 2027 versie 0.2**

Voorzitter,

Met de voorliggende begroting voor 2027 laat Lingewaard zien dat we een gemeente zijn die haar financiën op orde heeft. Daar mogen we met elkaar trots op zijn.

In een tijd waarin veel gemeenten worstelen met financiële tekorten, kunnen wij vaststellen dat onze begroting, na correctie voor incidentele baten en lasten, structureel in evenwicht is. Dat is niet vanzelfsprekend. Het is het resultaat van zorgvuldig, degelijk en realistisch financieel beleid.

Natuurlijk blijven de incidentele lasten een aandachtspunt. Bovendien zijn er aanzienlijke bedragen gereserveerd voor projecten die nog moeten worden uitgevoerd of inmiddels in uitvoering zijn. Het is daarom van belang dat we de voortgang en de financiële beheersing van deze projecten goed blijven volgen..

Voorzitter,

Een belangrijk aandachtspunt blijft het sociaal domein. Maar liefst 43,6% van onze totale uitgaven gaat hiernaartoe. Tijdens de informatieavond is helder toegelicht hoe lastig het is om deze kosten te beïnvloeden. Een groot deel van de uitgaven vloeit voort uit wettelijke verplichtingen. Tegelijkertijd wordt er stevig ingezet op trajecten om de kosten beheersbaar te houden.

Dat begrijpen wij, maar het ontslaat ons niet van de verantwoordelijkheid om kritisch te blijven kijken naar de effectiviteit van de uitgaven en naar mogelijkheden om de kosten op langere termijn te beheersen.

Daarnaast vinden wij de verwachting dat het aantal uitkeringsgerechtigden uitkomt op circa 450 zorgelijk. Achter dat getal gaan mensen schuil die afhankelijk zijn van ondersteuning. Het is belangrijk dat we blijven inzetten op begeleiding naar werk, waar dat mogelijk is, en op het bevorderen van zelfstandigheid en participatie.

Voorzitter,

In deze begroting zien we ook de eerste concrete uitwerking van het coalitieakkoord *Samen voor Lingewaard*. Er wordt extra aandacht en capaciteit gevraagd voor onder meer het onderzoek naar vrachtverkeer in Huissen, de aansluiting op de A325, de vergroening van pleinen en woonwijken. Daarnaast ook de bouw van woningen met extra aandacht voor de huisvesting, de start van zelfstandigheid voor jongeren in onze gemeente.

Dat zijn onderwerpen die raken aan de bereikbaarheid, de leefbaarheid en de kwaliteit van onze woonomgeving. Wij vinden het belangrijk dat deze ambities niet alleen op papier staan, maar ook daadwerkelijk tot zichtbare resultaten leiden.

Voorzitter,

Ook op het gebied van sport en accommodaties zien wij kansen die we niet onbenut moeten laten.

VVD Lingewaard wil zich ervoor inzetten dat, als er binnen het project MFSA RKHVV financiële ruimte overblijft, wordt onderzocht of daar een hockeyveld voor de jeugd gerealiseerd kan worden. Deze behoefte leeft al langere tijd. In samenwerking met MHC Bemmel kan dit een waardevolle aanvulling zijn op het sportaanbod voor onze jeugd in Huissen e.o.. Bovendien is deze wens ook in verschillende verkiezingsprogramma's naar voren gekomen.

Wij vragen daarom aandacht voor de mogelijkheid om deze kans serieus te onderzoeken, uiteraard met een zorgvuldige afweging van de financiële consequenties.

Een ander punt is de toekomstige invulling van sporthal De Brink. In de begroting is ruim een half miljoen euro opgenomen voor een turnlocatie. Gezien de verwachte behoefte aan sportruimte vinden wij het belangrijk dat we vooruitkijken en voorkomen dat accommodaties onnodig beperkt worden in hun gebruik.

Wij zien graag dat wordt onderzocht hoe deze locatie ook toegankelijk kan blijven voor andere sporten, zoals handbal en volleybal. Een goede benutting van onze sportaccommodaties is immers in het belang van zoveel mogelijk inwoners.

Ook horen wij de roep in diverse kernen om indoor Padelbanen te creëren. Graag zouden we zien dat het college hierin een meegaande grondhouding aanneemt, ook voor de ondernemers in deze.

Voorzitter,

Daarnaast vragen wij aandacht voor de leefbaarheid in onze kleine kernen Angeren, Haalderen en Doornenburg. Eigenlijk ook voor het centrum van Bemmel, het centrum leeft niet.

Nu lokale winkels verdwijnen, zien we niet overal dat daarvoor nieuwe voorzieningen in de plaats komen. En leefbaarheid gaat over meer dan alleen winkels. Het gaat ook om ontmoetingsplekken, maatschappelijke voorzieningen en de mogelijkheden voor inwoners om elkaar te blijven ontmoeten. Het belang van ontmoetingscentra en bv schuttergebouwen is groot en verdient onze steun.

Juist deze voorzieningen versterken de sociale samenhang en de gemeenschapszin. Wij vinden het daarom belangrijk dat we samen met inwoners en betrokken partijen blijven zoeken naar mogelijkheden om de kleine kernen vitaal en aantrekkelijk te houden.

Voorzitter,

Ook de lokale lasten verdienen aandacht. Wat de VVD Lingewaard betreft, is het belangrijk dat inwoners en ondernemers niet onnodig extra worden belast. (Wij zetten daarom in op het beperken van de OZB-stijging tot de indexering van 5,8%, zonder aanvullende verhoging. (indexering 4,3% en kadernota 2024 1,5%)) Een financieel gezonde gemeente moet immers ook oog houden voor de betaalbaarheid voor haar inwoners.

Tegelijkertijd zien we concrete investeringen die bijdragen aan de kwaliteit van onze kernen. In het onderwijs gaat het onder meer om de scholen De Marang in Angeren, het OBC en Abacus in Huissen en De Borgwal in Bemmel.

Ook op sportief en maatschappelijk gebied worden stappen gezet, met onder andere de Blauwenburcht en de multifunctionele cultuur- en sportaccommodatie in Haalderen.

Dat zijn investeringen die verder gaan dan stenen en gebouwen. Ze versterken de voorzieningen, bieden ruimte aan ontmoeting en dragen bij aan de sociale samenhang in onze gemeente. Voor de VVD zijn de lokale ondernemers van groot belang, zorgen voor werkgelegenheid, economische groei en meestal levendige dorpskernen. Daarom moeten we ze de ruimte geven om te ondernemen.

Voorzitter,

Alles bij elkaar laat deze begroting zien dat we durven te sturen op hoofdlijnen en keuzes durven te maken, zonder de verbinding met onze samenleving te verliezen. Keuzes die ook in de voorjaarsnota aan de orde zijn geweest.

Voor onze fractie is het belangrijk dat ambities samengaan met financiële realiteit. We willen investeren waar dat nodig is, kansen benutten waar dat mogelijk is en tegelijkertijd zorgvuldig omgaan met het geld van onze inwoners.

Dat betekent ook dat wij de voorliggende moties en amendementen nadrukkelijk beoordelen op hun financiële gevolgen, de uitvoerbaarheid en de bijdrage aan de doelen van Lingewaard. Een goed idee moet niet alleen wenselijk zijn, maar ook financieel verantwoord en haalbaar.

Voorzitter,

Onze fractie heeft vertrouwen in deze begroting. Vertrouwen in de financiële koers, vertrouwen in de investeringen in onze kernen en vertrouwen in de samenwerking die deze raad kenmerkt.

Met deze begroting bouwen we verder aan sterke kernen, goede voorzieningen en een gezonde toekomst voor Lingewaard. Een gemeente die haar financiën op orde houdt, oog heeft voor haar inwoners en klaar is voor de uitdagingen van morgen.

Tot slot wil ik namens onze fractie het college en de ambtelijke organisatie bedanken voor het opstellen van deze begroting en voor het werk dat daaraan is voorafgegaan.